

Hledání ztraceného času !

Ano, je to název stejnojmenného pořadu, který připravuje a komentuje pro veřejnoprávní televizi Dr. Karel Čáslavský. Díky jemu a díky mnohdy neznámým kameramanům, nás z obrazovky, týden co týden, pohladí jakási příjemná atmosféra odešlého času. Nikoliv ztraceného! Při sledování tohoto pořadu, na podzim minulého roku, jsem se dočkal opravdu milého překvapení. Ukolébán zdánlivou romantikou prošlých let, jsem najednou na obrazovce spatřil důvěrně známou tvář. Tvář s jiskřivými očima pod vysokým, inteligentním čelem, zarámovanou stříbrným plnovousem. To vše zasazené v prostředí, ve kterém kamera objevovala detaily věcí, o kterých jsem již vůbec nevěděl, že jsou zasuty v mém podvědomí. Bylo to jako když před vámi někdo zvedne oponu. Krátký filmový dokument byl věnován sedmdesátinám Mistra Jana Dědiny a byl natočen v ateliéru v Tatobitech na podzim 1940. Já jsme v těch několika minutách zažil neskutečný pocit ztraceného štěstí a hluboké vděčnosti. Pohyblivé obrázky přinášely milou osobu, obklopenou milovanými věcmi tak, jak jsem tento obraz zaznamenal objektivem svého dětství. Můj film byl uložen hluboko v archivu mého vědomí. Detaily se možná nepatrně lišily, ale protagonisté a atmosféra zůstávala stejná. Chvěla se ve vzduchu malířova ateliéru, zůstávala na malované skříni, míchala stíny na sádrové plastice a věčně nedokončeném, velkém plátně s Pánem zástupů, probleskovala tisíce odrazy skleněnou střešou ateliéru, mísejí se s plamínky litinového bubínku, který se marně snažil ateliér vyhrát. Přesto si pamatuji, že ateliér Mistra Jana Dědiny byl vždy naplněn teplem, neskutečnými vůněmi barev, svádívoostí francouzských bonbonů a hrál měkkým, laskavým hlasem malířovým.

Jan Dědina dávno odešel ke svým přátelům, ateliér s nedokončenými obrazy zmizel, zmizel i tajemný dům v romantické zahradě. Není možnosti se čehokoliv zachytit. Jakoby se jakási neurvalá ruka snažila vymítit jakoukoliv zmínku o malíři. Některé věci a myšlenky nelze předat všem. Někomu neřeknou vůbec nic a nebudou nikdy říkat, protože jej minuly. Ale to ještě neznamená, že je posvěcen svou nevědomostí k hrubým změnám v plášti pragmatismu, jak je dnes módní a převratně „ekonomické“. Nevím, jestli někteří lidé pochopí, že čas, který se nezachytí kontinuitou let předcházejících, je nenávratně ztracen a nenaplněn odchází.

Čas nezastavíme, ale můžeme jej naplnit, obohatit a předat.

PP

Frýdlant 24.3.2004

Vážené sdružení „Dědina“ .

Děkuji vám za zasloupanou pozvánku na druhou valnou hromadu a zároveň se omlouvám, že se nemohu ještě ze zdravotních důvodů zúčastnit. Těším se ale velice na další setkání a doufám i s někým z těch dob, z roku 1945, kdy jsem mohla trávit několik měsíců u Dědiny a pomáhat paní jak v kuchyni, tak i na zahradě. Také jsem šťastná, že jsem mohla žít pod jednou střešou s tak velkým mistrem.

Srdečně vás zdraví Hadincová Jindřiška

* * * * *

Občanské sdružení má následující číslo účtu: **188704826 / 0300**

2

Účet je zřízen u Československé obchodní banky-Poštovní spořitelny v Turnově. Na uvedený účet můžete zasílat členské příspěvky, pokud jste tak dosud neučinili. Připomínáme jen, že členské příspěvky v r. 2003 a 2004 činí stále 30,- Kč. Pochopitelně je možné na uvedený účet zasílat finanční příspěvky, finanční dary atd. Zároveň sdělujeme, že na každý finanční dar uzavíráme s dárcem písemnou smlouvu, aby byla smluvně zajištěna adresnost využití finančního příspěvku.

***** Noví přátelé mezi námi: * * ***

Jitka Cacková, Praha	Jindřiška Hadincová, Frýdlant	Jaroslav Barták, Chuchelna
Stanislava Janusová, Turnov	Petr Hofman, Zlín	Jana Kolombová, Turnov
Petr Formánek, Světlá	Aleš Wagenknecht, Kolín	Marcela Tomešová, Praha
Jean Jacques Paysant, Paříž	Miloslava Kubů, Jablonec n. Nis.	Dr. Kateřina Krausová, Nová Paka

Děkujeme předem našim přátelům za další nábor nových členů. Brány pro vstup do sdružení „Dědina“ jsou stále otevřeny dokořán. Vážíme si všech, kteří chtějí pomoci dobré věci v občanském sdružení. Díky !

.....
POSTŘEHY*DOJMY*ZPRÁVY*DOPISY*POSTŘEHY*DOJMY*ZPRÁVY*DOPISY*
.....

Motto: Čas

Do tůňky zapomnění
každý rok padá listí
Co bylo už není
tím co nebylo, si nejsme jisti..

Rozcházel jsem se po druhé valné hromadě, (a dovoluji mi to říci nejen za sebe), s dobrými pocity: při ohlédnutí zpět (i po prožitých těžkostech) je vidět smysluplnost naší pospolitosti a práce.

Jít po stopách silných osobností je především výzvou o zachování jejich odkazu. V tom je právě pro nás i možnost dojít o něco dál. Myslím především v čase, realizaci nového. K této myšlence mě dovedla přítomnost i těch nejmladších... Plán na rok 2004 z toho již ve svých prvních bodech vychází: dne 28.3. dopoledne s dětmi, 19.6. možnost účasti na festivalu dětských her na Kozákově (ve spolupráci s OS „Přátelé Kozákov“). Osobně se budu rád podílet na pořízení videozáznamu z lokality Straky, Nymburk, Tatobity, Praha 6 – Verdunská 23, který by byl důstojným dokumentem k 135. výročí narození a 50. výročí úmrtí Mistra Jana Děláckého.

Každý z nás může i malým činem přispět, aby moje vlastní uvedené motto bylo jen mementem, který se týká jiných.

Ing. Jan Vašátko , Praha

***** II. VALNÁ HROMADA SE KONALA 27. BŘEZNA 2004 *****

V TATOBITECH VE 14 HODIN

Rozhodnutí VALNÉ HROMADY: ASA FOETIDA

Pod tímto názvem se skrývá koření a léčivka Indie a arabských zemí. Může nahradit cibuli a česnek. Je to koření velmi aromatické a drahé. Také se však nazývá **asant** nebo **ČERTOVO LEJNO**. Pod tímto posledním názvem bude OS Dědina každoročně udělovat cenu pro nejhorší počin proti životnímu prostředí, vandalismu apod. Poprvé je letos tato cena udělena neznámým (známým) vandalům za **rozbití informační tabule o malíři Janu Děláckém v Tatobitech**. Koření je to drahé. Rozbitím tabule byla způsobena škoda ve výši 2000 Kč. Ta druhá škoda je mnohem horší, hlubší a dražší. Tito hrdinové to poznají sami a velmi brzo. Nezapomeňte tedy na přihlášení kandidátů o cenu **ČL**.

POSTŘEHY Z ČESKÉHO RÁJE od naší členky **Miládky Kubů z Jablonce n.N.:**

Postřeh č.1

Těšila jsem se na druhou valnou hromadu občanského sdružení Dědina .

Postřeh č.2

Nebyla jsem zklamaná. Vzala jsem sebou svoji dceru, která studuje psychologii v předposledním ročníku UK v Praze a sama projevila zájem jít se mnou.

Postřeh č.3

Byla nadšená. Líbil se jí literární podtext v podání předsedy P. Peška, který dokázal soustředit lidi podobného zájmu ,kteří jsou ochotni věnovat svůj volný čas pro bohubilé počínání.

Dcera byla také nadšená myšlenkou o vhodném kulturním prostředí ,kde by se mohly konat různé výstavy, setkávat milovníci umění, instalovat stálé expozice historie ,kultury a tradic obce a kraje.

Postřeh č. ..bylo by jich více

Velice se jí líbily obrázky Mistra Dědiny, které přivezl ing. Vašátko z Prahy. Bylo by to na dlouhé povídání...

Jen postrádala větší zastoupení mladší generace a aby nezůstalo u slov, **vyplnila také přihlášku do OS Dědina.**

* * *

Díky za postřehy a za novou členku OS.

* * *

Druhý návrat JANA DĚDINY !

Snad bychom tak mohli nazvat slibně se vyvíjející iniciativu občanského sdružení Dědina v Tatobitech, jehož stále narůstající členská základna se 27. března 2004 sešla na druhé valné hromadě. Výbor sdružení v pečlivě připraveném programu popsal loňskou bohatou činnost a zamyslel se nad nejbližšími plány v tomto roce. Dobrým předpokladem k jejich naplnění je kromě upřímného zaujetí všech členů i vstřícný postoj starosty obce. Je naším přáním, ať tento pomyslný návrat Mistrův vstoupí do širšího povědomí.

K návratu prvnímu :

Patnáct let trvalo ,než se mohl vojenský zběh Jan Dědina vrátit s rodinou do Čech. Z pařížského působení ho předcházela pověst vynikajícího kreslíře a malíře. V roce 1909, rok po návratu, uspořádala Mladá Boleslav, město jeho studentských let, první Dědinovu výstavu, především z francouzské tvorby. Po velkém úspěchu následovaly České Budějovice, Poděbrady a od 22.8. do 12.9.1909 Turnov. Ve dvou sálech školy na náměstí bylo vystaveno 72 olejů, 36 akvarelů a 45 kreseb. Na vernisáži promluvil sám umělec a podle referátů v Listech a Hlasech pojizerských se výstava po celou dobu těšila velké přízni návštěvníků: „...bravurní kresba, svěžest a působivost barvy, především sebevědomá a neúnavná snaha ovládnout všechny malířské prostředky...“, tak ocenil tehdejší kritik Dědinovy práce.

Po Turnově následoval Jičín, Bydžov, Nová Paka, Nymburk, Hradec a Tábor - všude sklídl umělec uznání. V Praze se představil soubornými výstavami až v roce 1930 a 1940. Nemí pro nás příliš lichotivé, že "náš" Jan Dědina byl výstavními síněmi i kunsthistoriky regionu zapomenut.

Přislíbená výstava v Turnově v roce 2005 se po 96 letech stává dosti opožděnou poctou tomuto slavnému krajanu.

Jaroslav Barták

=====
Pokud se chcete více dozvědět o působení J. Dědiny v Paříži a o jeho přátelství s naším slavným sochařem J. Mařátkou, doporučujeme knihu: **Josef Mařatka Vzpomínky a záznamy.**

Vydala: **Univerzita Karlova v Praze 2003** Nakladatelství: **Karolinum ,Ovocný trh Praha 1**

*
=====

Máte osobní vzpomínku na setkání s Janem Dědinou ? Tak si ji nenechte pro sebe. Sedněte a napište nám. Podělte se o vzpomínky, pocity a čas , který jste v době setkání prožívali. Těšíme se na vaše dopisy.

* * *

* * *

Kolín 16.2.04

Vážení !

Je pro mne čest a potěšení stát se členem vašeho sdružení. Hlavně pak oživení a nezapomnění malíře Mistra Jana Dědiny, ke kterému mne vážou nejenom osobní vzpomínky, ale i návštěvy a rodinné vztahy.

Velice fandím Vaší činnosti, tím dokazujete, že národ nechce zapomenout, tak jak si přejí a chtějí někteří ...

S pozdravem a přáním mnoha dobrého

ve Vašem počínání *Aleš Wagenknecht*

Z VALNÉ HROMADY :

Na valné hromadě byl opět zvolen dosavadní výbor sdružení:

Nad' a Havrdová, Miluška Jiříštová, Dana Kubíčková, Petr Pešek, ing. Luděk Štěpnička, Stanislav Vaněk dále byl výbor rozšířen o **Květu Peškovou a Ludmilu Valnou.**

Předseda :P.Pešek Jednatel :S.Vaněk Revizor účtů: M.Jiříštová

* * * * *

V úvodu valné hromady byla minutou ticha uctěna památka člena OS Jaroslava Drbohlava z Tatobit, který zemřel ve věku 41let.

=====

***** Dopis Mileny Pircherové z Leobenu v Rakousku čten v hlavním projevu valné hromady.**

******V kulturním programu přednesly básně děvčata ZŠ Tatobity:K.Havrdová,D.Islová,Sv.Kubíčková,L.Krámská.Všechny nás potěšilo, že děvčátka vzala za své zúčastnit se akce“dospěláků“ a svým přednesem nás velmi překvapily.**

VALNÁ HROMADA 27.3.04 : PLÁN ČINNOSTI OS DĚDINA NA ROK 2004

- **Instalace obelisku a pamětní desky v zahradě u Dědinů.**
- **Dokončení úprav v zahradě u Dědinů.(včetně nákupu laviček)**
- **Úprava sjezdu z vozovky k zahradě.**
- **Obnova informační tabule s daty malíře Dědiny.**
- **Uspořádání nedělního dopoledne s dětmi :Vynášení smrti ze vsi (Smrtná neděle 28.3.04).**
- **Uspořádání II.valné hromady OS-27.3.04.**
- **Rozvíjení kontaktů s dalšími organizacemi a sdruženími(OS Přátelé Kozákova,Spolek rodáků Turnov,Okrašlovací spolek Rovensko atd.)**
- **Spolupráce s rodištěm J.Dědiny –Straky u Nymburka,navázat kontakt s muzeem v Poděbradech,ústředním archivem v Praze,rozvíjet další spolupráci s muzeem Českého ráje v Turnově (i s přihlédnutím k připravované výstavě J.Dědiny v r.2005)**
- **Usilovat o zřízení stálé expozice J.Dědiny a tradic regionu ve vhodném objektu v Tatobitech.**
- **Uspořádání výstavy divadelních plakátů z archivu ochotnického spolku v Tatobitech.**
- **Zajistit malou vzpomínkovou slavnost za účasti zástupců OS u hrobu J.Dědiny v Nymburce(50. výročí úmrtí,135. výročí narození).Příprava oslav těchto výročí.**
- **Uspořádat archiv OS .Přípravit dvě besedy –tematicky se zabývající regionem Český ráj.**
- **Výběr akce k připomenutí výstavy J.Dědiny v Turnově v srpnu 1909(95 let).**
- **Vhodnou formou připomínat významné francouzské kontakty Mistra J.Dědiny,zařazené na jeho osobních přátelstvích s předními umělci Francie.**

P o z n á m k y :

Tak to jsou hlavní body dnešní a budoucí činnosti našeho sdružení.Samozřejmě,že navrhnutý a schválený plán není žádné dogma,ale naopak velmi pružná osnova .Zcela určitě jej doplníme o jakékoliv dobré nápady,o jakoukoliv zajímavou činnost,na kterou budeme mít schopnosti,čas a případně prostředky.

Kmotříčka SMRT opustila Tatobity .

Nejdříve se ale musela řádně ustrojít.To provedly děti s pedagogy ZŠ v Tatobitech za vydatné pomoci naší členky Nadi Havrdové.Bylo potřeba ji také vydatně vykrmit,aby si lidé v okolí nemysleli,že se měla v Tatobitech špatně.(Máme na mysli kmotříčku.)Nacpala se bohužel slámou,ktou nám dodal ochotný farmář z Tatobit.Průvod dětí a maminek,tatínků,dědečků atd. ,doprovodil kmotříčku za zpěvu a zvuků nejrůznějších hudbeních nástrojů po celé obci.Konec byl veselý i krutý zároveň.V zahradě u Dědinů děti zazpívaly, zadeklovaly a zahrály.Smrt to hemžení sledovala z výšky dřevěné hranice,ktou připravili tatobští skauti.Pochopitelně,že kmotříčku náramně překvapilo zapálení hranice samotným starostou J.Bakšem.Bylo to velice krásné dopoledne.Za hezké chvíle musíme vřele poděkovat ředitelství ZŠ Tatobity za pečlivou přípravu.

ADRESA občanského sdružení : **Občanské sdružení DĚDINA , 512 53 TATOBITY č.236**

Tel. 481 313 062 Fax. 481 381 173

Je možno využít i E-mail :

peso@c-box.cz

Na druhé stránce našeho dnešního zpravodaje píšeme, že si vážíme všech ,kteří chtějí pomoci dobré věci. Uvádíme některé příklady:

Pan Petr Formánek je novým členem našeho sdružení. Přistoupil mezi nás s velmi významným finančním darem, který je určen především na dokončení památníku J. Dědiny v Tatobitech.

Základní dokončení zahrady u Dědinů je hlavním bodem našeho sdružení. Velmi podstatně k tomuto náročnému úkolu přispívají svou neokázalou činností manželé Kubíčkoví z Tatobit.

M o z a i k a čehokoliv se skládá z množství drobných kaménků. Rádi tyto kaménky nejen skládáme, ale rádi se s nimi chlubíme. Mozaika, která vzniká, je průběžná a nikdy nekončící činnost lidská, kterou vykládáme veřejnosti své postoje , názory a prázdná místa kolem nás. Doufáme, že i my je zaplnujeme.

* * * * *

Avec Vous mes remesciements Tak nezvykle začínají první věty v Listu do památníku , který je jakousi pamětní knihou našeho občanského sdružení. Jsou to slova našeho nového člena **Jeana Jacqua Paysanta** z Paříže, který na tamním Versaiském institutu vyučuje výtvarnou výchovu. V Tatobitech si při svém dvoudenním pobytu prohlédl zahradu u Dědinů, kostel sv. Vavřince, kamenické práce bratří Zamanů a pochopitelně shlédl Český ráj z vrcholu strážné hory Kozákov. Jsme rádi, že naše nitky se proplétají i do Francie, kde Jan Dědina strávil nejúspěšnější léta svého uměleckého života. Následně odešly poštou do Paříže informační materiály o životě J. Dědiny ve francouzském jazyce. Zajistila je a osobním dopisem (ve francouzštině) je doprovodila paní Alena Strasmajerová, vnučka malíře.

=====

Jako pohádka zní příběh českého zlatníka z Turnova Františka Kynla, který svým uměním proslavil republiku i Český ráj po celém světě. Jeho rukama prošly desítky kilogramů nejdražších drahokamů. . . .

Kynlova rodina pocházela z italských předků, kteří se usadili nedaleko Turnova ve vesničce Tatobity. „Moje babička si tam vzala nějakého krejčího Brunclíka, ale pocházela ze čtrnácti dětí. Víím, že výborně zpívala a ještě ve třiaosmdesáti vystupovala v Libuni na jevišti s kuplety. Všichni moji strýcové byli učitelé nebo muzikanti, ale i dobří kreslíři. Jeden z nich dokonce absolvoval Mnichovskou akademii a dělal monografii Šalouna a Josefa Myslbeka. Myslím, že jsem po těch Taliánech rozhodně něco zdědil“ . říkal o sobě v humoru.

Tak to je krátký úryvek z článku O. Grunda. Na státním zámku Sychrov je do poloviny září otevřena expozice šestnácti Kynlových prací z jeho zlatnické dílny, které věnoval naší vlasti. Nás také především zajímá historie jeho rodu. Vííte snad někdo o stopách zanechaných v Tatobitech. Vííme, že Italové se zde často usadili. Byli sem pozváni jako brusiči a hledači kamenů, ale také jako raziči tunelů tzv. „barabové“ (J. Neruda). Svědčí o tom jména : Kasanové, Janusové. . . atd.

Na článek nás upozornila Nad'a Havrdová.

Rozcestníky občanského sdružení DĚDINA .

Nebojte se nebude řeč o historických rozhodnutích , rozchodech a nových směrech. Jde jen o větve naší činnosti , které na našem společném stromě pučí. **Jedna** z těch větví směřuje především svojí činností do obce Tatobity. Jedná se jak o dokončení zahrady u Dědinů, tak i o ostatní aktivity. **Druhá** větev musí udržovat kompaktnost našeho sdružení . Využívat všech dostupných možností k informování našich členů. Takovým svorníkem a reflexí je především náš nepravidelný zpravodaj. **Třetí** větví je bezesporu soustředování informací, archiválií a propagace činnosti Mistra Jana Dědiny. **Další** určitě pučí. Jejich pupeny jsou zcela jistě ve vašich dopisech, které k nám došly a doufáme, že budou nadále docházet.

Vážení přátelé !

Obracíme se na vás z pověření občanského sdružení "Dědina". Naše sdružení nese v názvu jméno malíře Jana Dědiny, který v naší obci Tatobity žil a tvořil v letech 1928-1955. Jeho jméno je synonymem venkova a jeho ekumenická víra příkladem tolerance. Pokoušíme se dosáhnout popularizace tohoto malíře a člověka, dosáhnout pro něho odpovídající čestné místo v umělecké historii. K ní nemalou měrou patří především malířův pobyt ve francouzském exilu v období 1890-1909 a jeho přátelství s významnými francouzskými umělci jako byl A. Rodin, E. A. Bourdell a další. Po omilostnění rakouským císařem se J. Dědina navrácí a přivádí do Čech i svoji mladinkou ženu Jean.

V naší obci Tatobity pod Kozákovem si J. Dědina nechal postavit dům s ateliérem, který se stal i střediskem k nejrůznějším setkáním jeho uměleckého života. Bohužel bez přímých majitelů dům chátral a byl poněkud předčasně zbořen v roce 2002. Zůstala zahrada, kterou se nadšencům z našeho sdružení podařilo přece jen uvést do perspektivního stavu. Chceme, aby po dokončení základních úprav zdobila tento pozemek pamětní deska, která by měla připomínat nejen malíře, ale i jeho pařížský pobyt, který poznamenal jeho další existenci uměleckými úspěchy, přátelstvím francouzských umělců, náměty pařížského i venkovského života.

Domníváme se, že podřknutí významu tohoto textu by mohla dodat zmínka v instalaci desky-název Francouzské kulturní instituce. Zástupci našeho sdružení byli přítomni 30.9.03 v Praze, kde byla ve Verdunské ulici č.23 odhalena deska na domě, kde J. Dědina a jeho syn Ivo Dědina žil. Skladatel a dirigent Ivo Dědina byl v roce 1968 v exilu, jak jinak než ve Francii, až do r. 1990. Na rozdíl od kratičkého textu na pražském domě, bychom rádi v Tatobitech připomněli Dědinovu francouzskou anabázi. Zatím nevíme jaké další možnosti v naší dobrovolné práci nastanou, jaké nám poskytne rozvíjející činnost našeho sdružení. Úspěchem je i v roce 2005 (50 let od umělcova úmrtí) připravovaná výstava v muzeu Českého ráje v Turnově. Již dnes se pokoušíme o ilustraci výstavy sbíráním dokumentů z umělcova života.

Prosíme, aby jste náš dopis zároveň považovali za vyjádření sympatií k zemi, ve které náš spoluobčan Jan Dědina a jeho syn strávili podstatnou část svého života. Domníváme se, že i když bude vaše stanovisko k našemu návrhu zamítavé, splnil náš postup vědomý záměr našeho občanského sdružení.

S pozdravem Petr Pešek, předseda OS

Vážení členové !

Myslíme si, že by jste měli být seznámeni s tímto dopisem. Bohužel nám Francouzský institut nezaslal zamítavé ani kladné stanovisko. Možná, že dopis nebyl doručen. Pokusíme se tedy znovu.

* * *

* * *

* * *

Na tři roky dopředu si předplatila své členství naše nová členka, výtvarnice, ilustrátorka a profesorka PeaDr. Kateřina Krausová. Učinila tak po představení básnické sbírky Josefa Jindry „Bělení prádla“, kterou velmi nápaditě ilustrovala.

*

Očekávání:

Jméno: Příjmení:..... To jsou volné rubriky jubilejní přihlášky za člena OS. Věřte nebo nevěřte, ale počet našich členů dosáhne vyplněním další přihlášky významného čísla **50**.

x

Můžete-li jakýmkoliv způsobem pomoci pohnout našimi „balvany“, uvítáme vás zvláště vřele. Chceme také pochválit každoroční úpravu pomníku obětí válek rodinou Jiříštvých, nebo úpravu u kamenného kříže (Balada horská) D. Kubíčkovou a S. Kořínkovou, či prostor u Panny Marie O. Mazánkovou, členkami OS Dědina.

* * *

Nejčerstvější zpráva:

Právě se dozvídáme, že stav našeho členstva dosáhl čísla 50 *
 Byla dodána zcela čerstvá přihláška nového člena Josefa Isla z Tatobit.